

1.36. Magyaróvári rk. plébániaház

Cím	Mosonmagyaróvár, Szent László tér 1.
Helyrajzi szám	164
GPS koordináták	47° 52' 39" N 17° 16' 15" E
Törzsszám	3152
Nyilv. azonosító	4581
Eredeti funkció	Plébánia
Jelenlegi funkció	Plébánia
Építés ideje	XVIII. század
Tervező	
Stílus	Barokk
Adatfelvétel ideje	2021. 12. 04.

1.36. Magyaróvári rk. plébániaház

A műemlék leírása

Egyemeletes épület. A Szent László tér felé a földszinten 1+1+1+2+1, az emeleten 7, a Városház utca felől a földszinten és az emeleten is 5 ablaktengellyel. Eredeti kő kapukerettel. Barokk kori épület övparkánnyal, az emeleten és a földszinten áthaladó lizénás homlokzattal. Kapuja felett márványtáblán évszám és latin nyelvű felirat, amely szerint az épület 1804-ben újjáépült. A parókia Városház utcai oldalán helyezték el az óvári gimnáziumban az 1960-as években tanító Halmos László zeneszerző domborműves emléktábláját.

A műemlék története

A plébánia épületét (domus parochialis) először az 1659-es egyházlátogatási jegyzőkönyv említi, mint amit az egyházközség épített. Ekkoriban vette vissza az uradalom az ősi plébániatemplomot a protestánsoktól és adta újra a katolikusok kezelésébe. A templom visszavételével egyidejűleg került sor a plébánia megszervezésére és ezzel együtt a plébániaház felépítésére a plébániatemplom melletti nagyméretű telken. Néhány év múlva, 1663-ban a vizitátorok jó elrendezésű, beosztású (bene disposita) plébániát írtak le, amely szomszédságában pompás kert volt található (cum horto pulchro adiacente) – bár ezen kívül volt még egy külső kertje is a plébániának (cum altero horto extra oppidum). E tudósítások alapján egyértelmű, hogy a XVII. század közepén kapta meg a jelenlegi telkeket a plébánia, amelynek épülete nem foglalta el az egész területet és már ekkor is nagy kert tartozott hozzá. Az 1680. évi kánoni látogatáskor azt jegyezték fel, hogy a plébánia épülete falazott (ex muro aedificatam) és megfelelő. A jelenlegi épületet a XVII. századi helyén a XVIII. században emelheték. Felújítására a kőkeretes ajtó felett elhelyezett emléktábla szerint – DOMUS HAEC EX FUNDAMENTO NOVITER ERECTA ANNO MDCCCIV – 1804-ben került sor. A XVII. századi barokk plébániát megújították, mai alakját ekkor nyerte el. A városnak az akkori háborús kiadások, a toronyépítés költségei és a piarista rendház épületének javítása nagy terhet jelentett, ezért még 1808-ban is folytak a plébániaház felújításának munkálatai. Emiatt külön adót kellett kivetni a házzal rendelkező lakosokra.

1.36. Magyaróvári rk. plébániaház

A műemlék állapota

A belvárosi épületek műemléki felújításakor, 1975-ben a plébániaházat is felújították.

Archív fényképek

1978

Forrásmunkák

1. Lakatos Kálmán – Kováts István: Mosonmagyaróvár városképi és műemléki vizsgálata. Bp., Városépítési Tervező Vállalat, 1954. 31. old.
2. Thullner István: A római katolikus egyház Magyaróváron. A magyaróvári Szent Gotthárd plébániatemplom és a kápolnák. Mosonmagyaróvár, Mosonmagyaróvári Szent Gotthárd Egyházközség, 2003. 17-18. old.
3. Képek forrása: Dimény Luca, Bella Sándor, archív kép Ferencz Tibor.